

Рис. 1. Передумови, перспективи і переваги розвитку агрешерингової ГІС-платформи на базі біоекономіки

Список використаних джерел:

1. Broshkov M., Bulysheva D. Agrosharing as strategic vector of Education, Science and Business for sustainable development. E3S Web Conf, 2021 <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202125501015>
2. International Advisory Council of the Global Bioeconomy Summit 2020. Expanding the Sustainable Bioeconomy – Vision and Way Forward. Communiqué of the Global Bioeconomy Summit 2020, 2020. 28 p. https://gbs2020.net/wp-content/uploads/2020/11/GBS2020_IACGB-Communique.pdf (дата звернення: 02.11.2023).

УДК 627.85:623.454.3(477.72)

ПІДРИВ КАХОВСЬКОЇ ГЕС- ВПЛИВ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

Вдовіна І., здобувач вищої освіти
Варфоломеєва О.А., старший викладач кафедри геодезії, землеустрою та земельного кадастру
varfolomeeva-1971@ukr.net

Одеський державний аграрний університет, м.Одеса, Україна

Підри्व російськими окупантами греблі Каховської ГЕС в ніч на 6 червня призвів до глобальної екологічної катастрофи, нищівні наслідки якої остаточно ще невідомі. Унікальні заповідні землі разом з безліччю тварин і птахів, у тому числі червонокнижних, знищені, можливо, назавжди.

Руйнування дамби призвело до потрапляння у воду великої кількості паливно-мастильних матеріалів (мінімум 150 тонн лише першого дня), які є токсичними [1].

Також внаслідок прориву ГЕС було затоплено населені пункти, а разом із ними й різні джерела забруднення, наприклад, у море увірвався токсичний потік – міни, що підриваються,

тисячі тон хімікатів і ґрунтів, каналізаційних відходів, загиблих тварин, вирваних з корінням дерев, отруйних мулових відкладень, в яких міститься дуст.

На Херсонщині, як заявили в Міністерстві екології, склалася критична ситуація в національних парках – під загрозою зникнення перебуває 30% заповідного фонду.

Так, повністю затоплено національний парк «Нижньодніпровський», де існує 120 цінних видів флори і фауни, що охороняються. Підтоплення зачепило території, де збереглися типові та рідкісні угруповання заплавлених лісів, боліт, лук, піщаних степів, степових схилів Дніпра та балок, оголень гірських порід [1].

Через затоплення відбувається обміління акваторій у парках «Великий Луг» та «Каменська Січ». Також окупованим Олешківським піскам загрожує підняття ґрунтових вод.

Руйнування Каховської ГЕС – це також удар по українському аграрному сектору. Вже відомо, що затоплено близько 10 тисяч гектарів сільгосподарських земель на правому березі Херсонської області та 20-30 тисяч гектарів – на окупованому лівому [1].

Техногенна катастрофа, за даними МінАПК, зупинить водопостачання 31 системи зрошення полів Дніпропетровської, Херсонської та Запорізької областях.

Без джерела води фактично залишаться 94% зрошувальних систем у Херсонській, 74% у Запорізькій та 30% у Дніпропетровській областях (рис.1) . А отже, наступного року на півдні буде посуха [1].

Затоплення та обмежений доступ до води негативно вплине на виробництво зернових та овочів, а отже очікується новий етап зростання цін.

Рівень води в Каховському водосховищі продовжує знижуватись, а майно постраждалих з Херсонщини – від уламків меблів до величезних частин будинків – прибиває до узбережжя Чорного моря в Одеській області та Одесі.

11 червня Державна екологічна інспекція Південно-Західного округу також зафіксувала суттєві зміни у хімічному складі проб морської води на Одеському узбережжі.

Каховське водосховище – це гігантський резервуар обсягом понад 18 куб. км та завдовжки 240 км. Як повідомляє громадська організація "Українська природоохоронна група", коли його зводили в середині минулого століття, за допомогою гідравлічних споруд рівень води у Дніпрі підняли аж на 16 метрів. Тому, за підрахунками фахівців, наслідки теракту для дикої природи прогноуються на площі щонайменше 5 тис. кв. км (зони затоплення та осушення) [3].

Рис. 1 Наслідки руйнування Каховської ГЕС для довкілля та сільського господарства

Понад 1 тис. кв. метрів території, яка останні майже 70 років була вкрита водами сховища, виявиться просто неба.

На сьогодні одним з головних завдань є відновлення Каховського водосховища та нормалізація роботи іригаційних систем. Це вимагає від нашого суспільства швидкої відповіді на виклик, детального аналізу ситуації та вжиття відповідних заходів.

Підрив Каховської ГЕС – жахлива трагедія з масштабними і довготривалими наслідками, але своєчасні та оперативні дії на всіх рівнях здатні мінімізувати запобігти трагічному розвитку подій та прискорити відновлення інфраструктури постраждалих територій [2].

Отже, підрив Каховської гідроелектростанції (ГЕС) має серйозні екологічні наслідки. Ця подія може призвести до втрати біорізноманіття та порушення екосистемних середовищ.

Руйнування річкових екосистем може спричинити зникнення видів та порушити природні баланси. Крім того, велика кількість води, яка буде вилитися в річку або навколишнє середовище, може призвести до значного забруднення води. Ці наслідки підкреслюють необхідність ретельного планування, контролю та обережного ставлення до гідротехнічних споруд, з метою зменшення можливого впливу на навколишнє середовище та збереження природних ресурсів для майбутніх поколінь.

Список використаних джерел:

1. Чим може обернутися катастрофа на Каховській ГЕС для екології та сільського господарства ? Слово і діло : веб-сайт . URL: <https://www.slovoidilo.ua/2023/06/13/infografika/suspilstvo/chym-mozhe-obernutysya-katastrofa-kahovskij-hes-ekolohiyi-ta-silskoho-hospodarstva> (дата звернення : 02.07.2023)
2. Підрив Каховської ГЕС: чотири категорії наслідків та план подальших дій. Економічна правда : веб-сайт . URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/06/14/701156/> (дата звернення : 02.07.2023)
3. Катастрофа планетарного масштабу: якими будуть екологічні наслідки теракту на Каховській ГЕС . Уніан інформаційне агенство : веб-сайт . URL: <https://www.unian.ua/ecology/katastrofa-planetarnogo-masshtabu-yakimi-budut-ekologichni-naslidki-teraktu-na-kahovskiy-ges-12289350.html> (дата звернення : 02.07.2023)

УДК 553.99(477)

НЕЗАКОННИЙ ВИДОБУТОК БУРШТИНУ В УКРАЇНІ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

Вдовіна І., здобувач вищої освіти

Мовчан Т.В., к.е.н., доцент кафедри геодезії, землеустрою та земельного кадастру
mov4an.tata@gmail.com

Одеський державний аграрний університет, м.Одеса, Україна

Україна займає третє місце в світі за обсягом запасів бурштинових руд. Найбільш перспективними регіонами України щодо наявності бурштину є південний і північно-західний схил Українського щита, де спостерігається взаємодія кристалічних утворень Українського щита з осадово-вулканогенними породами Прип'ятського прогину та Волино-Подільської плити. Адміністративно ця область включає північну і північно-західну частини Житомирської та Рівненської областей, а також північно-східну частину Волинської області.

Державний баланс запасів корисних копалин України враховує наявність 10 родовищ бурштину. У Рівненській області ці родовища включають Клесівське, Вільне, Володимирець-Східний, родовище "Золоте", західну частину ділянки Каноничі та родовище "Томашгород". У Волинській області наявні Маневицьке та Камінь-Каширське родовища. Найбільшим родовищем бурштину в Україні є Клесівське, яке було відкрите у 1980 році на території Рівненської області. Це родовище пов'язане з північно-західним схилом Українського